

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik kétféle kiadásban; hetenkint háromszor: szerdán, pénteken, és vasárnap; s hetenkint egyszer: pénteken. — Terjedelme mindig 16 oldal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

A „Magyar Néplap” ára hetenkint egyszeri megjelenéssel:
Egész évre 1 frt 80 kr.
Fél évre — > 95 >
Negyed évre — > 50 >
Egyes szám 4 kr.

A „Magyar Néplap” és „Mezőgazda” előfizetési ára:
Egész évre 3 frt — kr.
Fél évre 1 > 50 >
Negyed évre — > 80 >

Szerkesztik:
LEPSÉNYI MIKLÓS
és
NÉMETH GELLÉRT.

A „Magyar Néplap” ára hetenkint háromszori megjelenéssel:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 > — >
Negyed évre 1 > 50 >

„Magyar Néplap” — hetenkint háromszor a „Mezőgazda”-val:
Egész évre 7 frt 80 kr.
Fél évre 3 > 60 >
Negyed évre 1 > 80 >

Urunk dicsőséges mennybemenetele.

A pápa a magyar nemzethez.

Szentséges Atyánk, XIII. Leó római pápa, mi hozzánk magyarokhoz levelet intézett, melyet lapunk keddi számában közöltünk.

Az ezredéves ünnepek szép alkalma szólaltatta meg Krisztus Jézus földi helytartóját. Ő is részt vesz a mi örömünkben s Ő is hálát ad velünk együtt a mindenható Istennek, a lefolyt ezredév sokszoros áldásaiért.

Hazánkkal egyetemben a pápaságot is ünneplni látjuk.

Fölujul ezzel az a történeti szent kapocs, mely a pápai trón és magyar királyság között sz. István királyunktól fogva létesült és fönnállott. Alig van nagy Európában két oly hatalom, mely között oly benső, igazi, jótékony viszony fejlődött volna ki, aminő a pápaságot és a magyar királyságot kötő egybe. Isten keze hozta létre a bizalom e viszonyát, majd ezer év előtt. Hisz maga a világ örök Ura adta tudtára Szilveszter pápának, hogy a lengyel király számára már készen tartott koronát ne annak adja, akinek szánta, hanem annak az új népnek, amelynek küldöttei másnap meg fognak előtte jelenni.

S megjelent a vitéz magyar nép küldöttsége, élén Asztrik Benedek-rendi apáttal. Asztrik oly élénk színekkel ecsetelte a magyarok ifjú fejedelmének apostoli buzgóságát, hogy Szilveszter pápa elragadtatva kiáltott föl: „Ez az igazi apostol, ki az apostoli hitért annyit tesz!”

S megemlékezve az égi jelenésről, Istvánnak küldte a koronát, melyet a lengyel király számára tartott készen. Apostoli keresztet is küldött a koronával s Istvánnak és utódainak apostoli címet adott. Ezóta Magyarországnak nemcsak királya, de *apostoli* királya van.

S ez időtől a pápaság úgy viseltetett Magyarországra, mint az apa fia iránt. Figyelemmel kísérte, tanácsaival támogatta, szeretetével övezte és mindig kitüntette. Ha királyai megfeledeztek magukról s kötelességükről és a népet nyomorgatták, legott fölemelték szavukat a pápák.

Midőn a tatárok elpusztították hazánkat, kiirtották nemzetünket, az életben maradtak pedig félve a veszedelemtől erdőbe és barlangokba rejtőzködtek: II. Frigyes német császár el akarta foglalni hazánkat, mit könnyű szerrel meg is tehetett volna. IX. Gergely pápa azonban megakadályozta Frigyes tervében, sőt IV. Béla magyar királylyal ki is békítette.

1265-ben Béla király összekap fiával, Istvánnal. A villongás egyre élesebb jelleget ölt. A nemesség is kezd két részre szakadni s egyik Béla mellé, a másik István pártjára áll. Már már összeütközésre kerül a sor. Mindenfelé kö-

szörülnek a kardokat, hogy a magyar a magyarra rontson. Ekkor közbelép IV. Kelemen pápa, megtesz mindent az apa és fiu kibékítésére, ami végtére sikerül is és ekként sok és véres belháborútól menti meg hazánkat.

IV. László királyunk tivornya életével közbotrányt okoz az egész nemzetnek. Félni lehetett, hogy rossz példája az összes főurakra átragad s az egész nemzetet és népet megmetyelezi. X. Gergely pápa szomorúan szemléli a botrányos életmódot, majd hazánk és nemzetünk iránt való szeretete tollat ad kezébe, ír a királynak és figyelmezteti azon veszedelemre, melynek tivornya életmódja az egész nemzetet kiteszi és inti, hogy térjen jobb utra, nehogy kihívja maga ellen Isten boszuló kezét.

A török háborúk századai alatt pedig temérdek pénzzel és katonával segítettek a pápák a magyar hadsereget. Ha a pápaság segítségünkre nem jön, sokkal előbb foglalta volna el hazánkat a török és sokkal jobban leigázott volna bennünket mint a mohácsi vész után. Hisz már Hunyady János idejében Belgrád alatt is csak a pápa küldöttének, Kapisztrán Jánosnak segítségével lehetett a török uralom hevért egy kissé lehűteni. Ha Kapisztrán nincs, Hunyady nem nyerhet s a pogány had már akkor átlépi hazánk küszöbét.

A későbbi időben is egyre tartott a pápák atyai gondviselése hazánk fölött. A viszony édes hazánk és a pápaság között nem lanyhult soha. Őseink halálával ragaszkodtak sz. Péter apostol trónjához és utódaihoz, mert előttük lebegett folytonosan a pápaság sokszoros jótéteménye. Számtalanszor kimutatták, hogy a pápai széknek hivebb gyermekei nincsenek a magyaroknál, kiket nem szakíthattak el tőle a századok.

Volt egy idő, a reformáció kezdete, amidőn divat lett a pápát megtagadni, a pápaságot piszkolni. Ez a divat miránk is átragadt ugyan, de nem volt tartós. Nemzetünk csakhamar fölismerte, hogy a pápaságban legnagyobb jótéteményét tagadja meg s legnagyobb erősségét veszíti el. Csakhamar észre tér tehát, elhagyja a tévelyt és ismét visszatér Krisztus igaz egyházának kebelére, a pápaság kegyes kormánypalcája alá.

Mindazon egyházfejedelmek, pápa-királyok között, kik édes hazánk iránt meleg rokonszenvvel viseltettek, fényesen ragyog jelenleg dicsőségesen uralkodó pápánk, XIII. Leó ő szentsége. Rokonszenvének nem egyszer adta fényes bizonyosságát. Lám Szeged elpusztulásakor ő is öt ezer lírát küldött a szerencsétlen városnak, pedig csak jó gyermekeinek ajándékaiból él, mert az olasz kormány mindenétől megfosztotta, mindenét elrabolta. Azonkívül a nehezebb pillana-

tokban ép úgy fölkeres tanácsaival és szerető apai szívről tanuskodó leveleivel, mint az öröm idején.

1884-ben örvendetes érzésekkel ünnepeltük kétszázadik évfordulóját annak a nevezetes eseménynek, hogy 150 esztendei bitorlás után végre visszavehettük Buda várát a pogány töröktől. A szent atya is örvendett velünk e napon s örömeinek jeléül apostoli levelet intézett az egész magyar nemzethez.

Két év előtt szintén ily levéllel kereste föl püspökeinket és lángoló igékkel buzdította őket, hogy az egyházpolitikai harcokban ne csüggedjenek; küzdjenek bátran Krisztus igazaiért, a házasság intézményének *sentségi* jellegéért. Buzdította a népet is, hogy az igaz katolikus valláshoz tántoríthatatlanul ragaszkodjanak, meg ne hagyják magukat az állprófétáktól csalni s legyen gondjuk rá, hogy akiket a törvényhozás magasztos feladatával megbiznak, valamennyien szivbőlélekből vallásos emberek legyenek, mert a vallástalanok a hazának átkai, a nemzetnek csapásai. Ezek a hazát és nemzetet óriási veszedelmekbe dönthetik.

Most ismét örömnepünk van. Szent Atyánk tehát ismét fölkeres bennünket ékes soraival. Azt írja ebben a levelében: „Nekünk a ti jubileumotok olyan örömet okoz, hogy az már nagyobb nem is lehet és semmi sem kedvesebb előttünk, mint szivben és lélekben nálatok időzni.“

Ime, így ír az apa fiaihoz.

Megemlékezik, hogy nagy napunk van s annak fölemelő érzése betölti egész keblét. Lélekben velünk van, köztünk tartózkodik, együtt örül, együtt ünnepel, együtt imádkozik a drága hazáért, melynek porszemei alatt őseink pihennek, melynek barázdáiban apáink csontjain hajlong az aranysárga kalász.

Emlékünkbe idézi hazánk csodálatos történelmét s ama számtalan veszedelmeket, melyek létünket oly sokszor fenyegették. Kimutatja, hogy mi az isteni gondviselés gyermekei vagyunk, mert nem földi erő, hanem egyedül Isten szent kegyelme tartott meg bennünket. Ugy kell tehát magunkat viselnünk, mint a Gondviselés gyermekeihez illik. Imádkoznunk kell az Istenhez és szilárdul ragaszkodnunk az ő szent egyházához.

Rámutat szent Atyánk azokra a jótéteményekre is, melyekben nemzetünket a pápai szék részesítette. Majd a magyarok Nagyasszonyának, a bold. Szűz Máriának anyai pártfogását idézi emlékezetünkbe.

Végül apostoli áldását adja az egész magyar nemzetre.

Igy ír a mi szent Atyánk, a római pápa.

Oh, mi más ez, mint egyéb uralkodók megemlékezése!

Az ezredéves ünnepség alkalmából Európa többi fejedelmei is kifejezést adtak érzelmeiknek. Mindannyian fölkeresték táviratban a magyar királyt és szerencsét kívántak neki az új ezredév hajnalán.

Ime szent Atyánk magát a népet, a magyar nemzetet keresi föl és üdvözli e szép alkalommal.

A fejedelmek elvégezték jó kívánataikat 3—4 szónyi távirattal. A pápa pedig egész hosszú levelet irt és küld hozzánk.

A fejedelmek csak üdvözlik a királyt, a pápa pedig velünk érez, velünk örül, velünk ünnepel.

A fejedelmek csak jó kívánataikat fejezik ki. A pápa pedig tanít, tanácsot ad és rámutat a módokra, amelyek segítségével a második ezredévet is megülhetjük.

Amugy az udvarias ember osztozik örömmünkben, így pedig a jóbarát, az apa.

Nem fogjuk feledni szent Atyánknak tanítását.

Ugy-e nem?

Legyen áldott a kéz mely e levelet írta. Legyen áldott a fej, melyben megfogamzott. Legyen áldott a szív, melynek szeretete sugalmazta.

Magyarok! Köszönjük meg Krisztus helytartójának e nagy szeretetét. Köszönjük meg az által, hogy tanácsait megfogadjuk, utmutatását követjük. Nem leszen kárunkra, ha szavát nem vetjük meg.

Végül pedig imádkozzunk érette, hogy adjon neki az Isten még számtalan éven át elég erőt az egyház kormányzását eddigi bölcsességében tovább vinni.

(—i.)

POLITIKAI HIREK

A választók összehívása. A jövő évi választók névjegyzékét most állítják össze országszerte. A törvény ugyanis azt rendeli, hogy a központi választmányok május hava első napjaiban kötelesek megtenni az erre vonatkozó intézkedéseket. Ezért ismételtén felhívjuk elvtársainkat, hogy legyenek résen, mert el lehetünk rá készülvén, hogy Bánffy csatlósai mindent meg fognak kísérelni, hogy az ellenzéki polgárokat a tavalyi mintára az idén is megfoszszák választói joguktól. Röviden a következőkre figyelmeztetjük elvtársainkat: Az 1876. 18. t. c. 1 §-a megszabja, hogy a központi választmány a választók névjegyzékének évenkénti kiigazítására minden választó kerületre nézve egy vagy esetleg több összehívó küldöttséget választ. Köteles egyszersmind meghatározni azt az időt, mely alatt ezek a küldöttségek

befejezik munkálataikat. Az 1874. 33. t. c. 32. §-a pedig azt tartalmazza, hogy ezen határidőn belül előre kell meghatározni azt a napot, melyen a választókerület minden nagyközségben és minden körjegyzőség székhelyén megjelenik, hogy fogantossítsa az összeírást. Ezeket a határnapokat minden község előjárósága az összeírást legalább nyolc nappal megelőzőleg kihirdetni tartozik. Mindennek a május 1-től június 15-ig terjedő határidőben kell megtörténni. Öröködjének tehát elvtársaink, hogy a törvénynek rendelkezései szigorúan megtartassanak. Jelenjenek meg az összeíró küldöttség előtt, mert a mai időben nagyon kell vigyázni és résen lenni!

Terjed a felekezetienség. Csáky grófnak és még inkább Wlassics miniszternek azon hangzatos szolnát, melyek szerint a vallás u. n. szabad gyakorlatáról szóló törvény nem lesz kárára egy felekezeti sem, egyre sü übben cáfolják a tények. Egy liberális könyvatosnak táviratozzák Aradról: „A felekezeti nélküliség az Alföldön kezd terjedni. Ma négy család jelentkezik, hogy az illető egyház kebeléből kilép. De nemesak itt, hanem Szegeden és Hódmezővásárhelyen is többen jelentkeztek az iránt, hogy az egyház kötelékéből kilépnek és a felekezeti nélküliséget felveszik. A legnagyobb hajlam a szocialisták közt van a felekezeti kből való kilépésre, hogy ez által az egyházi adó fizetése alul felmentetnek, szem elöl tévesztve azt, hogy a kilépés után is még öt évig tartoznak az illető egyházi adót fizetni.“ Eppen a mult napokban nagyon szemére hányták a kormánypárton Ugron Gábornak, hogy szövetkezett a szocialistákkal. Tegyük fel, hogy ez így van; de akkor százszorta igazabb az, hogy a liberális kormány még előbb kereste a szocialisták szövetségét, mert hiszen külön törvényt alkotott számukra!

Bizalom Ugronnak. A szatmárvárosi függetlenségi és 48-as párt e hó 14-én ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a jövő képviselőválasztásokra ismét Ugron Gábort jelöli a párt. Ezenben kimondotta a gyűlés, hogy Ugronnak az általános választójog érdekében kifejtett működését helyesli és azt a maga részéről is támogatja.

Bánffy báró lemondásáról ír a „B. tagblatt“ minapi számában, s azt mondja, hogy Bánffy báró az öszre kénytelen lesz helyét elhagyni. Ennek oka első sorban az, hogy Bánffy báró miniszterelnök a kvóta-kérdésben oly ígéretek tett az osztrák kormánynak, melyeket beváltani akar ugyan, de nem tud. A másik ok a Kálnoky-villongás, mely el van ugyan napolva, de nincs elfelejtve. Végre pedig mint harmadik okot felemlíti az idézett lap, hogy ő Felsége itt tartózkodása alatt oly jelenségeket vett észre a magyar közéletben, melyekből meggyőződött, hogy Bánffy báró nem mindig tartja szem előtt, hogy ő a király minisztere.

A főrendiház ülése.

Május 19-én.

A főrendiház ülése délelőtt tizenegy órára volt kitűzve. Az ülésen Szilágyi József koronaőr elnökölt.

Elnök az ülést megnyitván, Károly Lajos kir. herceg halálhírét a következőkben tudatja a főrendekkel:

Méltóságos főrendek, az ülést megnyitom. Mélt. főrendek! Napok óta aggasztó hírek érkeztek hozzánk Károly Lajos kir. herceg ő fensége egészségi állapotáról.

Néhány pillanattal az ülés megnyitása előtt vettem a megdöbbentő hírt, amely halálát tudatja velem.

Ugy hiszem, hogy a méltóságos főrendek ezen

pillanatban részt vesznek épen úgy, mint az egész ország is ő felségének gyászában.

Ő fenségében ő cs. és kir. f. lsege, szeretett testvérét és hazánk iránt mindenkor jóindulattal és szeretettel viseltető kir. herceget vesztette el.

Ugy hiszem, a méltóságos főrendek egyhangulag hozzá fognak járulni, hogy halála feletti fájdalomunkat ne csak a jegyzőkönyvben örökítsük meg, hanem ő felségéhez a miniszterelnök útján intézendő feliratban is kifejezzük ezt.

Ami a temetést és a főrendiháznak abban való részvételét illeti, ez iránt nem vagyok azon helyzetben, hogy indítványt tegyek, hanem úgy hiszem, a szerdán d. e. tizenkét órakor tartandó ülésen fog a méltóságos ház eziránt rendelkezni.

Ha méltóztatnak elfogadni, ezt kimondom határozatképen. (Helyeslés.) Ezen haláleset következtében úgy hiszem, illő, hogy a mai napirendre kitűzött tárgyakat ne tárgyaljuk, hanem halaszszuk a holnapi ülésre. (Helyeslés.) Ha méltóztatnak beleegyezni, az ülést bezárom.

Országgyűlés.

Május 19-én.

Ugy a képviselőházon, mint a főrendiházon hatalmas gyászlobogó hirdette, hogy nemesak az uralkodó családnak, hanem a nemzetnek is gyásza van.

Károly Lajos kir. herceg, felséges királyunk testvéröccse hosszas szenvedés után kedden reggel elhunyt.

A megdöbbentő haláleset miatt sem a képviselőház, sem a főrendiház ülést nem tartott, hanem mindkét ház részvétének jegyzőkönyvileg adott kifejezést s azután az ülést felfüggesztették.

A temetésen való részvétel módozataira nézve mindkét ház szerdán tartott ülésén határozott.

A képviselőházban az elnök kijelentését minden párt állva hallgatta végig, csupán négyen maradtak tüntetőleg ülve: Herman Ottó, Hentaller Lajos, Illyés Bálint és Luby Géza.

Szilágyi Dezső elnök tíz órakor nyitotta meg az ülést.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök a következő beszédben tudatta a képviselőházzal Károly Lajos kir. herceg halálának hírét:

T. ház! Ünnepléseinkre az a szomorú hír, amelyről e pillanatban értesítve lettem, gyászt borít. Uralkodó családnak az a tagja, aki a trónhoz legközelebb áll, Károly Lajos kir. herceg megszűnt élni.

Mi, kik ma, midőn az uralkodóház a nemzet közös ünneplé-e örömeiben egyesül, kettősen érezzük a csapást, amely az uralkodó családot . . . (A képviselők mind felállanak, csak Herman Ottó, Hentaller Lajos, Luby Géza és Illyés Bálint maradnak ülve.)

és a vele érző nemzetet gyászba borította. A boldogult kir. herceg, aki hazánkban nagybirtokos volt és aki hazánk sorsa és fejlődése iránt mindig meleg rokonszenvvel viseltetett és aki már mint nagybirtokos is szorosabb összeköttetésbe kívánt lépni a nemzettel, — még csak néhány nap előtt is fenséges nevével kilátásba helyezte nemzeti ünnepélyünkre való megjelenését és mi örömmel néztünk elébe annak, hogy ők körünkbe fognak jönni. Ma már a nemzet nevében csak a kegyelet adóját róhatjuk le ravatalára.

Indítványozom tehát, hogy a ház fájdalmas és kegyeletes részvétének és gyászának jegyzőkönyvileg adjon kifejezést (Helyeslés.) és annak kifejezését feliratba foglalva a trón elé juttassa. (Helyeslés.)

Hogy a gyászszertartáson a ház jelenjék meg és kegyeletének adjon kifejezést. A módzatokra nézve a holnapi ülésen teszek javaslatot. (Helyeslés.) Hogy hagyja jóvá azt az intézkedésemet, hogy a ház gyásza jeléül a gyászszótlót a házra kitűztem.

Végre indítványozom azt, hogy fájdalmunk és kegyeletünk jeléül tanácskozásunkat a mai napon ne folytassuk (Helyeslés.) és a mai ülés napirendjét a holnap tíz órákor tartandó ülésre vigyük át.

Helyesli-e a ház ezen javaslatomat? (Helyeslés.) Akkor azt, mint a ház határozatát kimondom és az ülést bezárom.

Május 20-án.

Elnök kijelenti, hogy Károly Lajos kir. herceg temetése pénteken délután négy órákor lesz.

Indítványozza, hogy a ház részvéte jeléül koszorút helyezzen a koporsójára s hogy a pénteki temetésen a házat az elnökség képviselje.

Bemutatja elnök ezután Bánffy Dezső miniszterelnök átiratát, mely szerint ő felsége a legutóbb tárgyalta törvényjavaslatokat, jelesül a költségvetést legfelsőbb szentesítéssel ellátta.

Következik a napirend: A közigazgatási bíróságokról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Batthyány Tivadar gróf a maga részéről a kétfoku bíraskodást tartja helyesnek; ami a hatáskör kérdését illeti, erre nézve a törvényjavaslatban befektetett elveket helyesnek tartja.

Polónyi Géza megjegyzi, hogy úgy az igazságügyminiszter, mint a miniszteri államtitkár távol maradtak a tárgyalásról, nehogy megszégyenítessenek a tárgyalások folyamán. (Derűtség balról.)

Vácsolja ezután, hogy mi különbség van Hieronymi Károly törvényjavaslata s a jelen törvényjavaslat között. A jelen törvényjavaslatot nem tartja másnak, mint habarék törvényjavaslatnak.

Bizonyítja ezt Hieronymi Károly felszólalása is, aki kijelentette, hogy az se testének, se lelkének nem kell.

De ő azt hiszi, kerüljön e ház elé akárminő üdvös törvényjavaslat, azzal ez a ház végezni nem fog, mert ez a parlament nagy feladatokra, komoly munkára képtelen.

Hosszasabban bírálva ezután a törvényjavaslatot, azt mondja, elvárja a kormánytól, hogy a részletes tárgyalás alkalmával javítson e törvényjavaslaton s igyekezzen azt elfogadhatóvá tenni. Ő a törvényjavaslatot még általánosságban sem fogadja el. (Helyeslés balfelől.)

Makkfalvy Géza hosszabban bírálja a törvényjavaslatot s azt mondja, hogy az legkevésbé sem felel meg az ideális álláspontnak.

A törvényjavaslatot egyébként általánosságban elfogadja. (Helyeslés a nemzeti párton.)

Percei Dezső belügyminiszter kéri a házat, hogy egy negyed órára függeszse fel az ülést.

Szünet után

Percei Dezső belügyminiszter vitázik az ellenzéki szónokokkal s ismerteti a törvényjavaslat előzményeit. A kormány maga is szükségesnek tartotta a közigazgatási bíraskodás behozatalát s ép ez okból terjesztette be csonkított alakjában is.

Célszerűségi okok vezették a kormányt arra nézve, hogy egyelőre egyfoku bíraskodást szervezzen, bár elvben a kétfoku bíraskodást tartja helyesnek.

Vitatkozik ezután Hieronymi volt belügyminiszterrel, kinek érvelésével nem érthet egyet.

A törvényjavaslat életbeléptetése körül előfordult összeütközésekre vonatkozólag pedig egy új szakaszt mutatott be, melynek értelmében a bonyodalmak fölött a minisztertanács dönt.

Kéri a törvényjavaslat elfogadását.

Holló Lajos részletesen foglalkozik a törvényjavaslattal s furcsának találja a bizottság eljárását, mely a két bizottsági tárgyalás alkalmával két ellenkező álláspontra helyezkedett.

Bírálja ezután a szönyegen forgó törvényjavaslatot, melyet nem fogad el.

Határozati javaslatot nyújt be, hogy a ház ne fogadja el a törvényjavaslatot, hanem újabb átdolgozás végett utasítsa vissza a bizottsághoz. (Helyeslés balfelől.)

Elnök a vitát bezárja. Ülés vége 2 órákor.

Károly Lajos királyi herceg halála.

Mig minket ezredéves létünk ünnepségei alatt öröm és boldogság borított el, koronás királyunkkal egyetemben; mig a felség osztozott ünnepünk örömeiben: Bécs városában súlyos betegen feküdt egy királyi herceg: Ő felsége testvér öccse, a törvénytörő trónörökös, Károly Lajos.

Ő is készült örömeinkben osztozni, a milléniumi ünnepségekre közénkjönni, de nem jöhetett. Szándékában súlyos betegség gátolta meg.

Messze délről hozta magával a kór magvát, midőn legidősebb fiának: Ferenc Ferdinánd királyi hercegnek látogatásáról visszatért, ki súlyos betegségében a forró éghajlat homokos vidékén keres gyógyulást vagy legalább is enyhületet.

A szomorú hírek melyek a beteg állapota felől Bécsből érkeztek, arra birták a felséget, hogy megváltoztatva szándékát, haladéktalanul utazzék föl az osztrák fővárosba, reménytelen állapotban fekvő öccse betegágyához.

A király Bécsbe utazott s rá 24 órára, kedden reggel fél hétkor Károly Lajos királyi herceg nemes szíve megszűnt dobogni.

Hétfő estétől tartott a nagy beteg haldoklása s az egész éjszakát kínos vergődésben töltötte. Az ágyát körülvevő orvosok, európai hírű tudós férfiak, tehetetlenül álltak ágya mellett. Nem tudtak segíteni a betegnek. Sőt fájdalmait is csak alig enyhítették.

Éjfél utáni két óráig ott virrasztott a beteg mellett maga a király is. Ekkor nyugalomra tért s mire reggel fölébredt, már a gyászszertartás szomorú híre fogadta.

Károly Lajos királyi hercegen a törvénytörő trónörökös hunyta álmra szeméit. A felség esetleges halála után ő következett volna a trónon, ha esetleg a fia javára le nem mondott volna.

Ez okból a gyász kétszeresen érinti szívünket és kétszeresen érinti különösen királyunk szívét, ki Károly Lajosban már a második trónörökösöt látja kidülni maga mellől.

Károly Lajos kir. herceg élete.

Károly Lajos kir. herceg, királyunk öccse, 1823. július 30-án, Schönbrunnban született. A katonai pályára kevés vonzalmat érzett, azért inkább az államszolgálatra adta magát. 1848. február 23-án a 2-ik számú

könnyű lovas ezred ezredes-tulajdonosává nevezték ki. 1853-ban Gácsországba került, hogy e koronartomány közigazgatásába gyakorlatilag is bevezetessék. Miután itt két évig tartózkodott, 1855-ben július 26-án vezérőrnaggyá és tiroli helytartóvá nevezték ki, ugyane hó 29-én ünnepiesen bevonult Insbruckba. A kir. herceg igen jól érezte magát ez állásában, mert hiszen a tiroliak mindenkor rendíthetetlen hívei voltak a Habsburgok trónjának. Gyorsan megnyerte a nép szeretetét és különösen az 1859-iki olasz háború idején fáradhatatlan, elismerendő tevékenységet fejtett ki a honvédelem szervezése körül.

A tudományos haladás minden ága iránt egyformán érdeklődött, teljes erejéből támogatott minden igyekezetet e téren és miután a tiroli helytartói állástól felmentetett, igen sok alkalommal ő képviselte a királyt. A hadseregnél, mint a *vörös-kereszt-egylet* védnök-helyettese feledhetetlen emléket biztosított magának, a sebesültek ápolásának és az azzal egybekötött működéseinek oly célszerű szervezetet adva, mely mint megbecsülhetetlen jótétemény már többször megállotta a próbát.

A kir. herceget a bécsi tudományos akadémia is tiszteleti tagjává választotta és mint az önkéntes mentő-egyesület védnöke és pártfogója, mint minden közérdekű vállalkozásnak előmozdítója, számtalanszor beigazolta, hogy az igazán szép, jó és hasznos iránt mindig meg volt benne a helyes érzék.

A halál magvát — úgy látszik — pár hét előtt befejezett keleti utjában szedte magába. Feleségével és leányaival együtt elébb Egyiptomba ment ott üdült fiának, esztei Ferenc Ferdinánd kir. hercegnek meglátogatására, onnan pedig a Szent-földre utazott, ellátogatva Jeruzsálembe is.

A kir. herceg igen boldog családi életet élt. Mária Terézia a most özvegygé lett, bájos, népszerű kir. hercegasszony már a harmadik felesége volt. Először Drezdában nősült 1856. november 4-én Margit szász hercegné asszonnyal, másodszer Velencében 1862. október 21-én Mária Annunciáta bourbonszicíliai hercegné asszonnyal, míg mostani nejét, Mária Terézia braganzai hercegasszonyt 1873. július 23-án Heubach kastélyban vezette oltárhoz.

Gyermekei csak 2-ik és 3-ik házasságából származtak.

A betegség története.

Az elhunyt kir. hercegen már régóta lappangott a baj. Megerőltetőbb tevékenység után bélbaja rendszerint fellépett, a mint igen fogékony volt a katarrhalis megbetegedések iránt. Bélgyulladásához most gyomor-katarrhus is járult és ez vált reá nézve végzetessé.

Károly Lajos kir. herceg Egyiptomban való hat heti tartózkodása és Jeruzsálembe utazása alatt igen jól érezte magát. Némi változás következett be nála akkor, midőn a Holt-tengerhez ment és három napig lóháton ült. Az éjjeli hűvös idő, a fárasztó lovaglás és a szódavízivás okozhatta az első gyöngéledést és ebből származott a későbbi betegség magva. Ez idő óta a kir. herceg többször érezte magát rosszul, láza is volt, a mihez étvágytalanság és vérhas járult. Ezért indult el hazafelé korábban, mint a hogy azt tervezte. Bécsben a láz és állandó gyöngéledés rákényszerítette a kir. herceget a pihenésre. Orvosai nem engedték, hogy a milléniumi ünnepekhez eljőjön és ezért kellett őt fenséges, szép nejével együtt abban a szép keretben nélkülöznünk, melynek királyunk volt a központja.

Az utóbbi hetekben a betegség lefolyása igen változó volt. A szenvedés jelei majd fokozottabb, majd

gyengébb mértékben mutatkoztak, főképp azonban a tartós láz merítette ki a beteg erejét. Eleinte még szilárd táplálékot is birt bevenni, de utána rendszerint csuklás állott be, mely annyira elgyengítette, hogy ezt a táplálkozási módot végképp meg kellett szüntetni. Azontul már csak folyékony táplálékot vett magához, levest, hig tojást.

Vasárnap délelőtt a kir. herceg elég jól érezte magát; délután azonban hirtelen és aggasztó módon rosszabbra fordult az állapota. Az érverés annyira elgyengült, hogy pezsgővel és egyéb folyadékkal kellett a gyorsabb vérkeringést előmozdítani.

Ez az állapot azóta nem is javult; a kir. herceg családja az orvosokkal együtt virrasztott az egész éjjel és midőn hétfőn sem javult az állapot, a kir. herceg maga kívánta, hogy a halotti szentségekkel lássák el. Midőn a király belépett a beteghez, annyira volt már, hogy alig tudott néhány szót szólani. Az uralkodó mélyen meghatva távozott a palotából. Reggel a király 7 és 8 óra közt ismét visszatért a palotába, a hol már csak a kir. herceg haláláról értesült.

Az uralkodóház gyásza.

A király délelőtt 11 órakor Károly Lajos kir. herceg palotájába ment, a hol Ferenc Ferdinánd kir. herceget üdvözölte és imádkozott az elhunyt kir. herceg holttesténél. A királyné 11 és egynegyed órakor jelent meg a halottas háznál és az elhunyt családjának részvétét fejezte ki. A délelőtti folyamán az uralkodóháznak Bécsben időző tagjai megjelentek az elhunyt kir. herceg palotájában, hogy részvétüket fejezzék ki.

A gyász a fővárosban.

Károly Lajos királyi herceg halála híre villámgyorsan terjedt el a fővárosban, kedden reggel 8 órakor már uton-utfélen erről beszéltek. A képviselőház, a főrendiház, miniszterelnöki palota, miniszteri paloták, a tudományegyetem, a városháza s egyáltalán a középületek homlokzatára azonnal kitűzték a gyászlobogót.

Az e napokra kitűzött multságok, ünnepek egy részét már el is halasztották s a zajosabb társas szórakozások az országos gyászra való tekintettel egyelőre mind elmaradnak. A holnapra, e hó 20-ára tervezett jótékonycélu bástya-ünnepélyt is elhalasztották eddig bizonytalan időre.

Az operaház és a nemzeti színház az országos gyászeset miatt kedden nem tartott előadást.

Apróságok.

A kir. herceg az uralkodó család ama kevés tagjai közé tartozott, a kiket Magyarországon ismertek. Az utóbbi időben gyakran időzött Magyarországon, pár év előtt itt birtokot is vásárolt. Rendesen a vörös kereszt egyesület közgyűléseire jött, melyeken mint védnök elnököl is. 1888-ban nejével, Mária Terézia kir. hercegnővel körutat tett az országban a vörös kereszt egyesület magyarországi fiókjainak megtekintése végett. Több városban körülnéztek.

Az uralkodó-család tagjai közül ő érintkezett legtöbbet a lakossággal s kevésbé volt katona. Bécsben a társadalmi, művészeti és iparügyekben rendszeren ő képviselte az uralkodó-családot, mint védnök, vagy promotor. Az 1873-iki világtárlat körül szintén nagy érdeklődést tanúsított. Pártfogója volt a bécsi mentő-egyesületnek, tiszteletbeli tagja a császári tudományos akadémiának. Nálunk a történelmi társulatot ért sikasztás után, mely a társulatot vagyona nagy részétől megfosztotta, a kir. herceg érdeklődése következtében lépett több kir. herceg a társulat alapító tagjai közé.

Károly Lajos főherceg a legrokonszenvesebb emberek közé tartozott. Az uralkodó családban ő és néhai Miksa, a későbbi mexikói császár tanusítottak legtöbb érdeklődést Magyarország iránt, szerencsétlen napjaiban. Erzsébet királynéról pedig ismeretes, hogy sógorai közül Károly Lajoshoz vonzódott legjobban.

A kir. herceg már előre haladott korában kezdett tanulni magyarul, s eléggé jól meg is tanult. Fiaitól szintén kívánta, hogy magyarul tanuljanak, de csak a fiatalabbak tettek ebben előmenetelt. Családjában a művészet és irodalom otthonos. Maga Mária Terézia kir. hercegnő igen finom érzékkel bír a művészetek iránt.

Rudolf trónörökös halála után Károly Lajos kir. herceg, mint a trón törvényes örököse, már gyakrabban jelent meg Budapesten, mint előbb; 1890-ben földbirtokot is vásárolt Magyarországon. Gróf Keglevich Istvánnak barsmegyei urada'ját, Kis-Tapolcsányt vásárolta meg, mely Bécestől vagy Budapesttől 4—5 órai távolságra esik. A kir. hercegi család gyakran időzött itt, a Keglevichek fejedelmi kényelemmel berendezett kastélyában, s a kies tót vidék is föllendülésnek indult.

TÁRCA

Három dal.

(Ballada.)

*Szigfried király kastélyában dőzsöl:
„Lantosok, egy dalt a legszebbjéből!” —
Közülök egy ifjú kilép gyorsan,
Lant kezében, kard az oldalán van.*

*Hármat tudok, az egyiket felség
Bizonyosan régen elfelejtéd:
A vátýámat orozva megölted,
Amint mondom: orozva megölted.*

*Másodikat magam készítém el
Egy viharos, koromsötét éjjel:
Állj ki velem életre-halálra,
Amint mondom: életre-halálra.*

*Lantját ekkor sarokba támasztá
És a kettő kardot rántott aztán
És sokáig küzdtenek a porban,
Míg a király elterüle holtan.*

*A harmadik legszebb dalt elzengtem,
Ezt bizonynyal sohase felejtem:
Szigfried király piros vérben fekszik,
Amint mondom: piros vérben fekszik.*

Uhland után: **Maróthi János.**

Versengés.

— A „Magyar Néplap” eredeti tárcája. —

Irta: **Iródeák.**

A falunak két koersmája volt. Mindakettő **becstle-**tes, dolgos ember keze alatt állott, mindakettőt **egyfor-**mán pártolta a falu lakossága. A két koersmáros között nem állt fenn az úgynevezett **kenyéririgység**, de sőt inkább jó viszonyban voltak egymással.

Tagadhatatlan, hogy az egyik koersmáros sokszor így sóhajtott föl magában: „Hej, ha csak magamnak volna koersmám a faluban, be jó sorom lehetne!” — A másik pedig minduntalan így gondolkozott: „Teringettét, ha egyedüli koersmáros lehetnék, úgy élnék, mint egy gróf!” — De ennek dacára meglehetősen megfértek egymás mellett. Idézett mondásaikon nincsen csodálni való, mert hiszen a gyarló emberi természetben rejlik, hogy mindig többet kíván, mint amennyit embertársa bír.

Mindakét koersma igénytelen, szegényes külsejű volt; kapujuk fölött egy-egy köteg himbálózó gyaluforgács jelezte csupán, hogy odabenn bort mérnek. A falubeliek enélkül is tudták, hogy merre vezet az út a koersmák felé, nem volt szükség semmiféle cégérre. Idegent meg amúgy is elvezetnek az utca porában játszó apróságok.

Annál nagyobb volt tehát a közbámulat, midőn egy verőfényes vasárnapi reggelen, a templomba özönlő nép feltűnő ujitást vett észre a Nagy Pál koersmáros háza falán. Egy nagyméretű cimtábla lógott azon, melyen meglátszott, hogy a városban készült, mert fényes volt, ragyogó volt, akár egy — Uram bocsá' — oltárkép. Egy csillogó, arany orozlán volt a közepére festve, zöld mezőn, lombos pálmafa árnyékában. Alatta pedig szép, egyenletes fekete betűkkel a következő irás díszelgett: „Nemes Nagy Pál bor, sör és hús-kimérése az arany orozlánhoz.”

A nép nagyrésze ezuttal lekéselt a szent mise elejéről, mert kissé elbáméskodott a falu új eseménye előtt. Mondhatni, minden élő, egészséges ember ott állt a Nagy Pál uram utcájában és áhitattal nézte a méltóságos arany orozlánt. Nagy Pál pedig kézdörzsölve kidült a kapufélfához, onnan fogadta a reggelre szóló jókivánatokat, miket ez alkalommal tömegesen áraszottak feléje. Az arany orozlán kétszeresen növelte tekintélyét a falu népe előtt.

Természetesen kevés idő kellett hozzá, hogy ennek az új táblának a hire eljusson Kiss Péternek, a másik koersmárosnak a fülébe. Olyféle megdöbbenést érzett, mintha anyja haláláról kapott volna értesítést. Hogy is ne! Most már bizonyos, hogy megbillen a mérleg egyensúlya és pedig határozottan az — arany orozlán javára. Mert a falu borfogyasztó közönsége inkább a Nagy Pál cégéres, orozlános házat fogja meglátogatni, az övé meg üresen marad, bora pedig megsvanyodhatik, — az ördögnek se kell többé.

Szegény Kis Péter uramat kicsi hija, hogy ágyba

nem sodorta az az arany oroszlán, melyet vasárnap virradóra kifüggesztettek Nagy Pál háza falán. Képzetében már lefestette magának azt a jelenetet, midőn Nagy Pál korcsmáját szinte ostrom alá veszi a nép, míg az övének még egy fia-szunyog se kerül a tájkára. És miért? — mert ő neki nincs arany oroszlánja.

Kis Péter uram ennél a pontnál megállapodott és elhatározta magában, hogy ő is ki fog eszelni valami korcsmacégerért és pedig olyat, a mi szebb is, jobb is, mint a Nagy Pálé. Mindjárt neki fogott a gondolkozáshoz, átkutatta Noé bárkájának összes állatait, vajjon van-e köztük megfesteni való, azután a szivárvány hét színét is fontolóra vette, hogy melyikkel festesse meg a kiválasztott állatot . . . igaz, most jutok csak észhez, nem talált ő kelme valamire való állati teremtményt, mely méltó és sikerdús versengésre kelhetne egy — oroszlánnal. Hej! mégis csak furfangos kopé az a Nagy Pál, hogy a maga számára az oroszlánt foglalta le, melyet tudvalevőleg az állatok királyának neveznek. Mit vegyen ő most cégerül? Kecskabakot, kácsát, círmos cicát, majmot? Mik ezek az oroszlánhoz képest? Semmik.

Szóval Kis Péter alaposan lefőzve találta magát Nagy Pál által.

De nem addig van! Kis Péter csak nem hagyott föl a tervezgetéssel, meg azon reménnyel, hogy ha nem is mindjárt, de idővel majd sikerül neki versenytársát legyőzni.

Egyszer aztán eszébe ötlött valami kitünő gondolat, melylyel hirt és dicsőséget szerezhethet korcsmájának, melylyel elhomályosíthatja ellenfele aranyos oroszlánját.

Nem szólt senkinek semmit, hanem elutazott a városba és jó pénzért megrendelt az ottani festőnél egy cégtáblát, aztán, mintha csak sétán lett volna, hazajött. Mig a kép készülöben volt, Kis Péter volt a legvidámabb embere a falunak. Talán abból a dicsőségből előlegezett magának valamit, mely őt kétségkívül érni fogja, ha új és eredeti címtábláját közszemlére kiakasztja a községieknek.

Erre a nagy napra nem kellett soká várakozni, miután a városi címfestő sietett munkájával, mert hisz szép munkadíjat ígért érte Kis Péter.

Nagy Pál uram példáját követve Kis is úgy tett, hogy az éjszaka folyamán, mikor mindenki az igazak álmát aludta a faluban, kiszegelte a vadonat új, friss festéktől csillogó címtáblát a háza falára, a két zsalugáteres ablak közé. Aztán bement szobájába és onnan leste, azaz lesni kezdte, hogy az ébredő lakosság mily véleménynyel van cégére felől? Hanem persze soká, de nagyon soká kellett várakozni, míg egy-két korakelő elballagott háza előtt, de még ezeknek is kisebb gondjuk is nagyobb volt annál, hogy megálljanak az új festmény előtt. Oda se pillantottak.

Kis Péter bosszankodott ezen a közönyön és türelmetlenül várt tovább.

Végre reggeli hét óra tájban lassan hire terjedt a faluban, hogy Kis Péter korcsmája előtt valami látvá-

nyosság van. Kis uram nagy lelki gyönyörűségére csakugyan összeverődött egy csoport ember és jól megbámulták a cégért. Még maga Nagy Pál, az oroszlán-korcsmáros is eljött, vetélytársa találékonyságáról bizonyosságot szerezni.

— Bizonynyal az irigykedés hozta őt ide, — gondolta Kis Péter és kajánul mosolygott.

Miután mindenki kellően kigyönyörködte magát az új címtáblán, kezdtek fölötte napirendre térni. Nehány nap múlva pedig már úgy haladtak el mellette, mintha ott se volna.

Kis Péter ezen aztán mód fölött elcsudálkozott, mert ő úgy számította, hogy az új céger látására a nép oda fogja hagyni az oroszlán-korcsmát s átpártol hozzá.

Hisz egy országgyűlési képviselő csak külön, mint egy oroszlán!!

Kis Péter ugyanis a kerület képviselőjének arcképét főtette meg cégerül és miután az aranyszint már előzőleg lefoglalta Nagy Pál, ennélfogva csak füzöld színben tündökölhett a nagyságos ur a pléhtáblán, arval indokolván Kis Péter, hogy a zöld a remény színe legyen tehát reményünk, hogy képviselőnk a jövőre is mienk lesz.

Persze Kis uram annyit értett a politikához, mint az egyszeri hajdú a harangöntéshez és nem tudta, hogy a kerület meg akar szabadulni a népszerűtlen mameluk-képviselőtől. Ez okból mi se természetesebb, mint az, hogy korcsmája ezentul is üres volt. Ki is jelentették előtte többen, hogy most már csak azért se látogatnak el hozzá, mert a képviselő urhoz címeztette üzletét. Nekik az az ember még festve se kell.

Kis Péter dühösen baltát ragadott, lefeszegette a falról a pléhtáblát és úgy oda vágta a kocsiszin egyik sarkába, hogy csak úgy zengett bele. Ideje is volt ezt tennie, mert a képviselő tudomást szerzett a felől, hogy becses képmását cégerül használják, kemény levélben ráparancsolt Kis Péterre, hogy távolítsa el a falról a kérdéses címtáblát, különben ő pöröl s ha ő pöröl, hát, akkor baj van. Nézze meg az ember!

Rövid ideig tartott tehát Kis Péter reménysége és öröme. Nagy Pál ellenben napról-napra hizott: az arany oroszlán jó módba ejtette, ami ellenfelét szörnyen bosszantotta.

. . . Kis Péter uram csak akkor nyugodott meg végleg, midőn egy szép napon eltűnt Nagy Pál háza faláról az arany oroszlán. Mindenki Kis Pétert tartotta a tett elkövetőjének, ámbár ez égre-földre esküdözött, hogy ő ártatlan. Az ügy törvény elé került, hol Kist bizonyítékok hián fölmentették.

Valójában úgy történt a dolog, hogy egy vándor állatsereglet-tulajdonos emelte le az arany oroszlánt a falról, gondolta, hogy az nagy közönséget fog neki összezsűdíteni a vásárokon.

Azóta Nagy Pál és Kis Péter kibékültek s ismét békében megférnek egymás mellett.

HIREK

A „Magyar Néplap“ háromszor.

Vasárnapi 59. szám. Vezércikk: A dorong. — Politikai hírek: A választók összeírása. Sopronmegye a soproni főirat ellen. Az állami tisztviselők s a millennium. A Bánffy-kormány ujjaalkotása. — Országgyűlés május 13-án és 15-én. — A kunszentmártoni néppárti nagygyűlés. — Tárca: Krónika, írta Dalnok. A beceses kézirat, elbeszélés, írta Maróthi János. — Hírek. — Mi ujság a nagyvilágban? — Hitélet társulati naptárral. — Színház és művészet. — Piac.

Szerdai 60. szám. Vezércikk: A zászló becsülete. — Politikai hírek: A választók összeírása. Ujabb honvédtábornoki nyugdíjazás. A karlocai püspöki zsinat. A betiltott román nemzetiségi értekezlet. Az országgyűlési szabadelvű párt. — Országgyűlés május 16. és 18-áról. — XIII. Leo pápa ö Szentségének levele a magyarországi püspökökhöz. — Az apatini nagygyűlés. — A király az akadémia diszgyűlésén. — Kik a kiállítók? — Tárca: A házaspár; elbeszélés. — Hírek. — Mi ujság a nagyvilágban? — Humor. — Színház és művészet. — Piac.

A király és a képzőművészeti társulat. A képzőművészeti társulat választmánya elhatározta, hogy június első napjaiban elnöksége útján kihallgatáson fogja megköszönni a király személyes megjelenését az új műcsarnok megnyitási ünnepén, továbbá, hogy ez ünnepségek emlékét az új műcsarnok falán elhelyezendő emléktáblával örökíti meg.

Ezredéves ünnep Magyar-Sz.-Mártonban. A szerb és német falvak közé beékelte róm. kath. Magyar-Sz.-Márton torontál megyei község hivatásának tudatában folyó hó 10-én fényesen ünnepelte az ezredév emlékét, melynek egyházi része a szépen fölkesített templomban folyt le. Délután pedig nemzeti lobogó elől vitele mellett lovas bandérium s a lövészek kíséretében a község lakosai zeneszó mellett kivonultak a mezőre és hazafias megnyitó beszéd után a sátor alatt és körülötte megkezdődött a mulatás. A nép egy része körbe ült a gyepen s egymásnak adogatva a boros kancsót, fogadkozott. A fiatalság meg vig táncra perdült, mely csak késő estére ért véget.

Hogyan ünnepelnek az oroszok? Az egész világ figyelme Moszkva felé irányul mostanában, hol a nagy pompájú koronázási ünnepségek jelenleg végbe mennek. Egy cári rendelet azonban homályt vet az ünnepi fényre. A rendelet így hangzik:

1. Egy héttel a koronázás előtt minden nyilvános és magánháznak összes ki- és bejárásai csukva és állandó őrizet alatt maradnak; a háznak lakóin kívül oda semmiféle idegen ember be nem juthat.

2. Azok az emberek, kiknek lakása abban az utcában van, a hol a diszfelvonulás lesz, élén a cárral, összes hozzátartozóikkal együtt a legközelebbi rendőrhivatalnál jelentkezni tartoznak, hogy tudni lehessen róluk, politikailag tényleg megbízhatók-e? A kik gyanusak, azokat az ünnepélyek idejére kiutasítják a városból.

3. Az összes padlásokat és pincéket egy egész hétig elzárják és hatósági pecsét alá helyezik. Itt senki, semmiféle feltétel alatt nem tartózkodhatik.

4. A diákok, kik véletlenül azokra az utcákra nyíló ablakokkal bírnak, felkéretnek, hogy a koronázás ide-

jére más lakásba költözzenek; ez idő alatt egyáltalán az utcákon se szabad mutatkozniok.

5. Mialatt a cár a Ietrovsky parkból a Kremlbe megy, ezt az utat a katonaság és rendőrség fogja elzárni és ott semmiféle ember nem mutatkozhatik.

Bucsujárás. Május 31-én, vasárnapon tartják meg a bucsut Mária-Besnyőn. Hasonlóan az előző évekhez, ez idén nagyobb bucsujáró csoport megy oda a fővárosból. Május 30-án reggel hat órakor indul a bucsujarat a ferencrendiek templomából, a hol több szentmise lesz.

Ünnepeket szentelj. Március hóban mozgalom indult meg a célból, hogy a vasárnapi munkaszünet a millenniumi ünnepségekre való tekintettel változatlanul fentartassék, miután többen üzleti szempontból azt indítványozták, hogy a minisztert a munkaszünet felfüggesztésére kell bírni. Ez ügyben a kereskedelmi miniszter így határozott: A munkaszünetről szóló törvényt, illetve az annak alapján 1892. évi március hó 5-én 4737. sz. a. kiadott rendeletet egyáltalán, de az ezredéves országos kiállítás tartamára se szándékozom megváltoztatni.

Dániel s. k.

Kath. Kör Igalban. Somogy megye egyik legrégebbi községe, Igal polgárai is megalakították a kath. olvasó kört. Az alapszabályok még a múlt hó 16-án felterjesztettek megerősítés végett a belügyminiszteriumhoz.

A község legerősebb polgárai és iparosai sorakoztak a kibontott zászló alá. Adja a jó Isten, hogy törekvéseiket sokan kövessék s az új kör ügyét mihamarább diadalra juttatva a társadalmi élet, a hitbuzgóság, egyetértés és testvéri szeretet szent ügyét őseik nagy katolikus szelleméhez s hagyományaihoz hiven eme Somogy megye egyik legszebb s hajdan legbuzgóbb kath. községében is felvirágoztassák.

Szent hitünk elnyomatásának e keserű napjaiban, vigasztalásunkra szolgál, ha egy szent cél elérésére kath. testvéreinket egyesülni, összetartani látjuk. Minden ujonan alakult kath. kör egy szebb, boldogabb jövő hajnal pirkadását jelenti. Azért somogyi testvérek és polgártársak, rajta kövessétek Török-Koppány, Gölle, Igal példáját — kath. kört alakítsatok minden községben! Isten meg fogja áldani fáradozásaitokat.

A himlőoltás jubileuma. Május 14-én volt száz éve, hogy Jenner angol polgár az első himlőoltást végezte. A magyar orvosegyesület elhatározta, hogy ennek emlékére diszülést tart, melyen felolvasások lesznek a himlőoltásról. A diszülést szeptember 17-én tartják meg.

Pénzhamisítók. Ozorán a csendőrség egy nagy összeköttetésekkel bíró pénzhamisító banda tagjait fogdossa most össze. A pénzhamisítók egyforintosokat, koronákat és huszfilléreket gyártottak. A csendőrség már több gépet is talált és kobozott el. Az ozorai állapotokra jellemző, hogy ott háromszáz olyan oláh van, aki már öt évi fogházbüntetésre el volt ítélve.

Egy város különös veszedelme. Avize franciaországi mezőváros lakossága egy hét óta nagy izgatottságban és félelemben van. A lakosság csodálatosan értelmetlen módon lángokat lát kicsapni a földből, a falakból, a melyek mindazt, a mi közelükbe esik, elhamvasztják. A lakosság ezt a tüneményt úgy magyarázza, hogy a város alatt egy vulkán forrong, az időnkint kicsapó lángok pedig a vulkán nagy kitörésének az első jelei. Mások meg azt mondják, hogy e fölesapó lángokat csak a babonás emberek képzelődése látja s hogy az egészről mi sem igaz. De az emberek oly határozottan állítják a tűz kicsapódását, hogy a helyszínere most egy mérnökökből, bányafelügyelőkből stb. álló szakküldöttség ment ki a valóság kiderítése végett.

Leverem a Jézusodat is! Miféle hallatlan Istenkáromlás ez? Ki mer így káromkodni büntetlenül? Ki merne? Egy zsidó gyerek Kisbéren, valami Kohn Maxi nevű, aki levelezőnk állítása szerint abban találja mulatságát (meg nem feszithetvén, arcul nem köphetvén, le nem verhetvén Jézust), hogy keresztény gyermek szemét üti ki, fejét veri be. És miért? Hja, nagy oka van annak. Levelezőnk állítása szerint a milléniumi ünnepek alkalmából valami komédia is volt Kisbéren a nagykorosma udvarán s néhány keresztény fiú este az ipariskolából jöven, olesó áron akart abban gyönyörködni s a kerítésen át kukucsált be az udvarra. Meglátván ezt Kohn ur a Maxi, kapta vasbotját s püfölni kezdte vele a gyermekeket. És elég szép eredménnyel, mert egy cipész inasnak kezét és egyéb testrésztékékre zöldre verte, az egyik szemét pedig kiütötte, noha könyörgött neki a nyomorék, mondván: „*Ne bántson, kedves Korda ur, ugyis sánta vagyok!*“ A keresztény-gyűlölő hős azonban, mikor megértette, hogy nyomorékkal van dolga, annál jobban fölbátorodott s Istent káromolva ordította: „**De leverem a Jézusodat is!**“ — E nyomorékon kívül egy Bilitzky nevű fiúnak a fejét három helyen befakasztotta s szegény édes anyja nem hivathatván hozzá orvost, maga borogatta egész éjjel a beteg gyermek fejét. Végre egy harmadiknak a labszárát vagdalta össze. — Ez a zsidó gyerek különben más téren is hősködik. Ugyanis hetenkint egy „*Kisbér és Vidéke*“ cím alatt megjelenő ujságnak nevezett szenylapot piszkol össze szellemének förtelmeivel, amely szenylapon (a királyi ügyészség nagy gyönyörűségére) *piszkolja a magyar törvényhozást*, mely szerinte (május 17-iki szám, első oldal): „Nevetséges hiuság személyes kérdéseivel, semmit mondó pepecseléssel, pártviszketeg kicsinykedéseivel fecserli el a drága időt s az ország pénzét...“ S ha már a törvényhozás működését így meri becsmérni, noha annak munkálkodásába már csak azért se szabadna belekottyannia, mert nem tette le érte a garast, vagyis nincsen óvadéka, hogy ne merne piszkolódni a néppártra, hiszen az annyira kívül áll a törvény védelmén, hogy azt minden kutya megugat-hatja. A zsidó gyerek, a Maxi, ezt gondolja. Mi azonban azt hisszük, sőt el is várjuk és megköveteljük, hogy a vasbottal való hősködéseiért majd megszámlaltatja őt a büntető törvény, a tollal való illetéktelen handabandázásaiért pedig lesz szíves őt alázattal megkeresni a királyi ügyészség. A jog és igazság ugyanis méltán megkövetelheti e kétféle elégtételt. Ha azonban még se kapná meg, — mert hiszen az igazság legtöbbször csak azt kapja elégtételül, hogy beverik a fejét, akkor Kohn Maxit Bánffy ur figyelmébe ajánljuk, mint olyant, aki kiválóképp alkalmas arra, hogy a miniszterelnököt kezéhez idomítsa és ha egyebet nem, legalább egy alkalmas választási elnököt birhasson benne.

A főszolgabíró szavai. Nem tudjuk, higyjünk-e, nem-e az Alkotmány egy hírének vagy a hír beküldőjének, de ha csak fele is igaz annak, amit a szolnokmegyei kormánypárti szervezkedésről irnak, úgy utálattal kell elfordulnunk Hajdu József földvári főszolgabírótól, kiről a jelen sorok is szólnak. Ez a liberális úr, — a jelzett forrás szerint — nagyban iparkodik a népet a kormánypárt részére megnyerni s e célból izgat a papság ellen. Egy választópolgár azon megjegyzésére, hogy Rákóczi községben csak 165 választó van, így szólt: Annál jobb, minél kevesebb, mert akkor könnyebben lehet *vesztegetni*. A katolikus vallásra vonatkozólag a következő észrevételt tette a derék főszolgabíró ur:

„Mi az a vallás, az semmi, a katolikus vallást bántanunk kell, mert megakarjuk törni a papok hatal-

mát Magyarországon, hogy ezt elérve, elvehessük a püspökök birtokait, mert minek az nekik? Régi időben azért kapták, hogy háboru idejében a felmerülő költségeket fedezzék, de most nem ők fedezik e felmerülő költségeket.“

Ezek oly szavak, melyek megbotránkoztatják az embert. Még a legvadabb liberális gondolkozástól se tétélezték fel, hogy ily eredményt szüljön s ha valónak bizonyul az Alkotmány állítása, akkor betetőződött az a kép, amelyet idáig a liberálizmus felől magunknak alkothattunk. A főszolgabíró szavai a liberálizmus szava:

Házkutatás. Karácsonyi rendőrkapitány kedden délelőtt megjelent szerkesztőségünkben és házkutatást tartott. Lefoglaltatta a Christliches Volksblatt előfizetési felhívásait, melyben az ügyészség a polgári házasság, mint jogintézmény ellen való izgatást vélt felfedezni. Ez a felhívás nem izgat oly mértékben a polgári házasság ellen, mint a mily mértékben a függetlenségi párt a 67-iki kiegyezési alap ellen izgat. Hanem persze előbbi a zsidóság ellen, utóbbi a korona ellen irányul, az ügyészség mégis kizárólag bennünket vádol izgatás vétségével. Lefoglalták egyszersmind a tót nyelven írott néppárti dalokat is.

A kiállításról. jobban: zsidó-kiállítástól feltűnő nagy idegenkedést tanusít a magyar nép, aminek szívből örülünk is. Így van helyesen. Mert mit is keresne a nép azon a zsidó zsidóvásáron, hol csupa ó-szövetségi figurák terjesztik a vöröshagyma illatot. Megfigyeltük a kiállítás közönségét, de bizony budapesti zsidókon kívül alig láttunk ott valakit. Az az egy-két vidéki csak lézeng. Magyar embert, kisiparost vagy földmivest pedig egyet s láttunk. Hanem görbe orr van elég. Szép kis rakás lenne, ha egybe hánynák. A zsidók halálra vannak rémulve a jelenségeken, mert biztosra vették, hogy megszedik magukat e nyáron úgy, hogy Budapest 20 ezer palotája közül még keresztény kézen levő 4 ezret is meg fogja venni, — és pedig keresztény pénzen! Ebbeli reményük azonban nagyon megcsappant. Nincs rebach. Áj, váj! a gojnak megjötte az üvé ész! Így óbégatnak mindenfelé. S ez nagy veszedelem a zsidókra. Mennyire pang a kiállítás látogatása, legfényesebben igazolja a „Milleniumi ellátási és elszállásolási vállalat“ című zsidó kompánia sorsa, mely abban a hitben, hogy a temérdek látogatónak a vendéglők nem tudnak elég szállást adni, a vendégeknek magán lakásokban való elszállásolására alakult, de mindeddig egy, mondd: egyetlen egy utas se fordult hozzá lakásért. Hisz a vendéglők is üresek. A vasuti tisztviselők, kalauzok pedig arról tanuskodnak, hogy az előbbi évek ezen időszakában kétannyi utazó volt, mint az idén. Mi ezeket örvendtes tényeknek tekintjük, mert arról tanuskodnak, hogy a magyar nép ama meggyőződésben van, hogy a kiállítás-hoz a magyar embernek semmi köze sincs. A zsidók ügyét pedig a magyar nép nem hajlandó elősegíteni. S hogy az egész kiállítás zsidó-ügy, igazolja a felség mult szombati látogatása is. Ugyanis 16 cég kiállítását tekintette meg e napon s a 16 közül 15 zsidócég. Az ilyen kiállítás csak nem magyar kiállítás, amint a zsidó se magyar.

Negrendítő szerencsétlenség. Zürichből sürgönyzik, hogy Furó Nelli, Furó Lajos nagybirtokos, Bács-Bodrog vármegye virilistájának leánya, a Ragas-féle vizesések megsemmisítése alkalmával az egyik szikláról a mélységbe zuhant és szörnyet halt. A szerencsétlenül járt fiatal hölgy édes anyjával utazta be Svájcot és néhány nap múlva tért volna vissza Magyarországra.

sága
néps
337,
20,9
állan
meg
zalék
Ausz
Nagy
szág
1,10
vagy

a Ró
balzs
aján
vásár
A ko
s ug
mum

évvel
gyan
gyilk
évi f
kérve
rabló
mert
rabló

bevas
szere

litika
dalom
Meleg
szerk

bach,
esküt.
beszé
tőség
hű fo
felada
korlát
dott,
helye
sorban
a nép

der n
távira

Európa lakossága 1895-ben. Európa összes lakossága 1895-ben 357,449.500 lélekre rugott; az 1885-iki népszámlálás szerint Európának tíz év előtt csak 337,526.700 lakosa volt s így a tízévi gyarapodás 20,922.800 lélek, vagyis átlag 0.88 százalék. A nagyobb államok között ez a gyarapodás következőképpen oszlik meg: Oroszország 12,510.800, vagyis évenként 1.46 százalék. Németország 4,522.600, vagyis 0.96 százalék, Ausztria-Magyarország 3,602.200, vagyis 0.92 százalék, Nagybritania 2,452.400, vagyis 0.66 százalék, Olaszország 1,562.300, vagyis 0.52 százalék, Törökország 1,100.000, vagyis 0.44 százalék, Franciaország 671.000, vagyis 0.17 százalék.

Háromezer éves mumia. Bécs melletti Badenben, a Rollet-muzeumban jelenleg egy háromezer éves bebalzsamozott holttest (mumia) látható. Lovag Mauthner ajándékozta a muzeumnak s ő a gizehi muzeumban vásárolta. A mumia egy Amachit nevű ó-egyiptomi nő. A koporsó sykomor-fából van, agyag festéssel díszítve s úgy ezek, mint a kelmék és szalagok, melyekbe a mumia be van burkolva, még egészen épek.

Ártatlanul elítélve. Zágrábból írják: Ezelőtt 18 évvel két embert ítéltek életfogytiglani börtönre azon gyanu alatt, hogy egy postakocsist kiraboltak és meggyilkoltak. Most kitünt, hogy ártatlanok. Az egyik hét évi fogság után meghalt, a másik, Cejko, már számtalan kérvényben bizonyította ártatlanságát. Csak a stenjeneci rablóbanda elleni pör irányította a figyelmet Cejkora, mert kitünt, hogy ezt a rablógyilkosságot is ugyanaz a rablóbanda követte el.

Egyházi szerek, templomi zászlók és lobogók stb. bevásárlására ajánljuk **GAVORA JÓZSEF** egyházi szerek műintézetét Budapest váci-utca 17.

A „Herkó Páter“ a legnagyobb és legolcsóbb politikai képes élclap. Megjelenik minden vasárnap 16 oldalon. 25—30 igen szép képpel. Évnyegyedenként 1 frt. Melegen ajánljuk. Megrendelési cím: „Herkó Páter“ szerkesztőségének, Budapest.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN

Ausztria. A bécsi községtanács keddi ülésén Strobach, az ujonan megválasztott polgármester letette az esküt. Ez alkalommal Kielmansegg helytartó hosszabb beszédben kiemelte a bécsi polgármesteriség kiváló jelentőségét és kifejezte várakozását, hogy a községtanács hű fog maradni a városi kormányzat tulajdonképeni feladatához és mindig megfogja tartani a törvényszabta korlátokat. Ezután Strobach polgármester beszédet mondott, melyben kiemelte, hogy Bécs önkormányzatának helyeállítását nagyon is hosszú félbeszakítás után első sorban ama férfiú hazafias áldozatának köszönheti, aki a nép akarata dacára alárendelte személyét a közérdeknek.

Németország. Kotze porosz katonatisztet, ki Schraeder nevű bajtársát párbajban megölte, mint Berlinből táviratozzák, a hadbíróság két évi vár fogságra ítélte.

Olaszország. Agliardi nuncius nemrég megkapta az

államtitkárság útján ő Szentsége abbéli megbizását, hogy mint rendkívüli követ üdvözölje II. Miklós cárt koronázása alkalmából.

Crispi volt miniszterelnök viselt dolgai csak most kerülnek napfényre. Kitünt, hogy az afrikai háború, melybe Crispi az országot belekényszerítette, — félmilliárdnyi államadósságot hozott az olaszokra.

Az olasz-afrikai háború egyelőre véget ért. Baldizsra tábornok már megkezdte a visszavonulást, miután a fogságban sinylődő olasz tiszteket kiszabdította. Bariatieri tábornok, az előbbi hadvezér fölött júniusban fog a hadi törvényszék ítéletet mondani.

Franciaország. Garnier abbé minap az orleansi szűz tiszteletére rendezendő nagy nemzeti ünnep előkészítése végett a szűz szobránál Párisban a katolikus ifjúsággal gyűlést tartott. A gyűlésre több, mint 5000 ember jelent meg. Foussagrives abbé a szobornál beszélni akart, de a rendőrség nem engedte meg, mire az abbé ezt kiáltotta a tömegnek: Éljen a mi jó lotaringiai honleányunk! a tömeg pedig éljen a király! kiáltással felelt. Este 6 órakor vonult fel a tere Garnier abbé vagy 800 tanulóval s ilyen föliratu francia zászlókkal: D'Arc Johanna nemzeti ünnepe! A tömeg pedig éljenezte őt és D'Arc Johannát. A gyűlés az előterjesztett határozati javaslatot, hogy D'Arc Johanna emlékét nemzeti ünneppé avatja, elfogadta. A gyűlés után a tömeg oszladozni kezdett, itt-ott egy-egy nagyobb csoportba verődött a nép és tüntetett a zsidók ellen. *Le a zsidókkal! Franciaország a franciáké — ki a zsidókkal!* stb. kiáltással vonultak Rochefort lakása elé s a házat ostrom alá vették, szidalmazván őt, a forrdalmárt. A tüntetőket a rendőrség itt szétverte, de a nép újra összeverődött és az antiszemita Libre Parole szerkesztősége elé vonult. A szerkesztőség erkélyén Drumont szerkesztő várta a tüntetőket. Rövid beszédét: Franciaország a franciáké — jelszóval végezte s a nép a zsidókat abeugolva vonult Rothschild palotája elé. A rendőrség a tömeget azonban szétverte. A nép és rendőrök között többen erősen megsérültek, a rendőrök 28 tüntetőt letartóztattak.

A francia király-párt meghasonlott és bomladozófélben van. A válság a miatt támadt, hogy az orleansi herceg beleegyezett abba, miszerint barátai az ő nevével választási mozgalmakat indithassanak.

Oroszország. A cári pár május 18.-án Moszkvába érkezett. Fogadásán jelen voltak a nagy hercegek s a Moszkvában levő idegen fejedelmi személyek. A koronázásra rendkívül nagy előkészületeket tesznek. Az egész város zászlódiszben van. A Chudinka-mezőn a cár 100.000 katona fölött díszszemlét tartott. A nagy népünnepre a cár 800.000 liter sört, ugyanennyi pár kolbászt, kenyeret és kancsót ajándékoz a népnek. Az osztrák-magyar nagykövet a báljára már 300.000 forinttal többet költött az előirányzott összegnél, a maga pénzéből. E bálon a cár is meg fog jelenni hatvan fejedelmi személy kíséretében. A Moszkvában most uralkodó drágaságról nagymat adhat az, hogy Lichtensten herceg egy házért

egy hónapra 79.000 rubel bért fizet. A cár koronázó iratában számos elítéltnek kegyelmet ad s a parasztlakosság nagy részének elengedi az adóhátralékot.

Törökország. Biredjik kerületben mintegy 1500 keresztényt erőszakosan áttérítettek az izlam vallásra. Az angol nagykövet a török kormánynál panaszt emelt emiatt. Tevfik pasa az ügyben jelentést tett a szultánnál, ki fölháborodással értesült a dolgról s elrendelte, hogy külön kormánybiztos küldessék ki Biredjikbe, aki kihirdesse, hogy a keresztények minden akadály nélkül visszatérhetnek keresztény hitükhez, s hogy muzulmán imaházzá változtatott keresztény templomukat azonnal visszakapják s keresztény vallásuk szertartásait szabadon gyakorolhatják. Azonkívül elrendelte, hogy a kormánybiztos vizsgálatot indítson azok ellen, akik a keresztény alattvalókon a jelzett erőszakosságot elkövették. Az ügy nagyon kényes volt s némelyek arra számítottak, hogy a szultánnak nem lesz bátorsága mohamedán alattvalóinak vallásos érzületét megsérteni.

Perzsia. Konstantinápolyból jelentik, hogy Dsemal-eddin sejket, a ki a sah gyilkosával összeköttetésben állott, ki fogják szolgáltatni Perzsiának. Mehmed Dsemal-eddin fényes tehetséggel megáldott ember, de egyuttal bosszuálló. Irodalmi működésével a mohamedán világban nagy befolyásra tett szert. Az egyiptomi fölkelés idejében Londonban tartózkodott, később Lipcsében filozófiát tanult. A nyolcvanas években a sah meghívta magához Teheránba s elhalmozta kegyeivel. Ellenségeinek áskálódása folytán azonban csakhamar száműzték az udvartól. Dsemal-eddin ezt nem tudta elfelejteni s Lipcséből ezt írta a sahnak: "Leráztam saruimról városod porát s nem sokára a véredet fogom ontani." A sah ki akarta engesztelni a sejket, mert felt a boszujától s a szultánt kérte föl, hogy legyen köztük a közvetítő. A szultán magához hívatta Dsemal-eddint s gazdagon megajándékozta. De Dsemal-eddin nem tudott felejtetni s a mint hírét vette, hogy a sah meg akarja ülni uralkodásának jubileumát, legott elhatározta, hogy boszut áll rajta a régi sértésért. Jóllehet a török kormány mindig szemmel tartotta, mégis sokan fordultak meg házában, a többek közt az a perzsa is gyakori vendége volt, a ki a sahot meggyilkolta. Ugy látszik tehát, hogy ő volt a fölbujtó s mivel perzsa alattvaló, ki fogják szolgáltatni.

HITBUZGALMI ROVAT.

Szent Dezső püspök vértanu.

Május 23.

Franciaországban Autun környékén, 556-ban született. Burgundi előkelő családból eredt. Szülei Isten félelmében, vallásosan nevelték, majd a tovább képzés végett a viennei püspökre bízta.

Dezső jó viseletével s kitartó, ernyedetlen szorgalmával, a tudományok iránti nagy előszere tetével és fényes előhaladásával a püspök tetszését megnyerte.

A hittudományokban előhaladva a püspök Dezsőt szerpappá szentelte. Prédikálás volt főteendője . . . Dezső buzgólkodott az Ur Isten dicsőségén, buzgólkodott a lelkek üdvössége körül. Nemcsak szóval tanított, hanem életpéldájával is. Nemsokára ezután pappá szenteltetett. A viennei püspök sz. Vérusz halála után a papok és a hívek egyakarattal püspökükké választották.

Dezső püspökké szenteltetett.

Mint püspök szigoruan élt. Az első keresztények példáját követte. Papjaitól is megkivánta, hogy példásan éljenek. Éberon gondoskodott hívei lelki ügyeiről . . . gyakran, még pedig szent tüzzel prédikált. A szegényeket gyámolította.

Dezső a világi tudományokat is kedvelte, azokkal is foglalkozott.

Ellenségei őt e tudmányszeretete miatt Nagy Gergely pápa előtt azzal vádolták, hogy a hittanításba pogány meséket is kever és a kath. hitet elferdíti. Gergely pápa tüzetesen megvizsgálta az ügyet és azért nemcsak el nem ítélte, hanem ellenkezőleg azzal tüntette ki, hogy az angolországi hittérítők felügyelőjévé tette, majd a nagy rendtelenségek megszüntetését és az egyházi fegyelem visszaállítását is reá bízta.

Dezső személyválogató nem volt. Igazságot szolgáltatott mindenkinek.

Igazságossága a gonoszoknak nem tetszett. Ezek tovább áskálódtak ellene, vesztére törtek. Egyik legnagyobb ellensége a korabeli legrosszabb asszony a királyné, Brunhild volt. Ez a nő igen botrányosan élt.

Dezső a sok nyilvános gázság és aljasság láttára nem hallgathatott, figyelmeztette a királynét a javulásra.

E gonosz nő azonban nemcsak lelkére nem vette Dezső szavait, hanem még inkább elvete-medett. A figyelmeztetést minden áron megboszulni igyekezett. Dezsőtől szabadulnia kellett.

De hogyan? Igazságos uton nem tehetett ellene semmitse. A gonoszság nem válogat az eszközökben, Brunhild se törődött azzal, hogyan szabaduljon meg a gyűlölt Dezsőtől.

Hamis tanukat fogadott föl. Tanui néhány püspök volt, akik Dezsőt buzgósága miatt szintén gyűlölték. E tanuk állítására Dezsőt, mint bűnöst egy kopár szigetre száműzte 603-ban.

A jó Isten azonban a rosszat is jóra tudja felhasználni.

A kopár szigeten keresztények is laktak. Ezek kápolnát építettek.

Szombaton ért Dezső a szigetre. Legelőször a kápolnába ment. A kápolna lámpását meggyújtották, hogy világításánál zsolozsmáját elmondhassa. A jó Isten csodával tüntette ki Dezsőt. A kápolna lámpásában az olaj az egész héten át égett, anélkül, hogy kifogyott volna.

E csoda hírére sokan keresték fel Dezsőt. A betegek meggyógyultak, ha csak a lámpás olajával megkenettek is.

Brunhild ekkor Dezsőt száműzetése helyéről visszahívta, nehogy Dezső még más csodát is műveljen, s így még inkább megdicsőíttessék.

A nép örömmel fogadta Dezsőt, kinek bevonulása valóságos diadalmenet volt.

Brunhild új bosszura gyuladt. A bosszuállás gondolatával kelt, nyugodott. Hamis, nyomorult embereket bérelt fel, akik Dezsőről mindenféle gúzságot híreszteltek. A népet azonban nem sikerült Dezsőtől eltántorítani. Ellenkezőleg a nép még inkább becsülte, tisztelte.

Brunhild e nyomorult tervével célját el nem érte. Másba kapott. Egyik hitvány hivatalnok által különféle módon zaklattatta Dezsőt is, papjait is, akik közül többeket el is záratott. Dezső az elzárattak szabadon bocsátását kérte, de hiába. Dezső ekkor a jó Istenhez imádkozott.

A jó Isten meg is hallgatá könyörgését. Az egyik éjjel ugyanis sz. Szevér megjelent a foglyok börtönében, bilincseiket feloldotta, és őket a börtönből kiszabadította.

A kiszabadultak a templomba, majd sz. Szevér sirjához mentek hálát adni megszabadulásukért, azután pedig Dezső, az érsek előtt megjelentek, ki a néppel együtt a templomba ment hálát adni a jó Istennek.

Kildebert fia Teodorik lépett a királyi trónra, aki Dezsőt igen tisztelte. Teodorik tanácsot kért Dezsőtől: megházasodjék-e, vagy se. Dezső a házasságot ajánlotta neki.

A gonosz Brunhildnek nem tetszett, hogy fia Dezsővel tart. Azért Dezső megöletését határozta el. Orgyilkosokat bérelt fel e végből. E gyilkosok Dezsőt, mikor ő a királytól, hivei közé visszatérőben volt, az uton megtámadták és orozva megölték 608-ban.

Ott a meggyilkoltatás határában temettetett el, a mai Dezső falvában. (Saint Didier). 620-ban azonban teste Sziene város külvárosában sz. Péter templomába vitetett át. Itt nyugszik ma is.

Brunhild gonoszságáért irtóztatóan bűnhődött. II. Lothár frank király Brunhildet elfogatta, a főrendekkel ítéletet tartott fölötte. Sok borzasztóbbnál borzasztóbb gonoszság került napfényre. Brunhildet számtalan rettentő gúzságai miatt arra ítélték, hogy kezei és lábai négy ló-

hoz köttessék és azok által elevenen szétszaggattassék.

A gonoszság küzd az igazság ellen. A gonoszság lerontani iparkodik az igazságot. Addig nem is nyugszik, míg az igazságot romba nem dönti.

Igy üldözték a gonoszok a prófétákat, üldözték az apostolokat, üldözték magát az Isten fiát, Jézus Krisztust.

Am ez az üldözés a földi létet le is ronghatja, de végre is az üldözötté a dicsőség, a felmagasztalás.

Az üldöztetés a jelünk, melyet az Ur Jézus adott nekünk. Arról ismernek meg, hogy az ő tanítványai vagyunk.

„Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak.“

Ez a sorsunk.

Ne essünk azért kétségbe, ne kislelküsködjünk, ne türelmetlenkedjünk. Tűrjünk békével, nagy erős lélekkel.

Nem az elvekkel való megalkuvás, nem a gonoszság ellenfel nem szólalás, hanem a felszólalás miatt szenvedendő bántalmak eltűrése által mutatjuk meg nagylelkűségünket.

Dicső szent, sok üldözést szenvedtél, nem nézted a személyt, hanem az igazságot s azért üldöztek, megölték.

Könyörögj érettünk, hogy mi is az igazságot úgy lelkesüljünk, oly elszántan küzdjünk.

Az alábbi jó könyvekre fölhívjuk olvasóink becses figyelmét.

1. **A szent mise a világ legnagyobb kincse.** *Elmélkedés és imakönyv.* Németből átdolgozta dr. Komlóssy Ferenc kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő. Ára csinos kötésben **1 frt.**

2. **Hajadonok könyve.** *Tanácsadó vezérkönyv ifjú lányok számára.* Irta Ciklay Lajos a „Magyar Állam“ belső munkatársa. Ára diszesen kötve **2 frt.**

3. **A katolikus vallás terjesztése a protestantizmus után.** *Történelmi és statisztikai tanulmány.* Irta Sziklay János. Ára **50 kr.**

4. **A cserepesi kastély.** *Igen érdekesítő regény.* Irta Sziklay János. Ára piros vászonkötésben **1 frt.**

5. **Verőfény.** *Tárca.* Irta Égly Mihály, a „Magyar Állam“ belső munkatársa. Ára **1 frt.**

Mind e könyveket t. olvasóink szives pártfogásába ajánljuk.

Megrendelést e címen kérünk: „Magyar Néplap“ szerkesztőségének. Budapest, VIII., Práter-utca 44. sz.

A megrendelések gyorsan és pontosan intézettek el.

„Vallásos hymnus az ezredévre“. Egyházmegyei jóváhagyással templomi használatra. Énekhangra, orgonakísérettel 80 kr. Dallam szöveggel a hívek és iskolai növendékek használatára 5 kr. 100 példány 3 frt 50 kr. (Sacerd. e. sacra.) Megrendelhető a „Kath. Egyházi Zeneközlöny“ kiadóhivatalában, Budapest V., Lipóttér 9.

A szerkesztőség üzenetel

H. Gy. Csélla. Imakönyv ügyében tessék Stampfel Gusztávhoz fordulni. — J. Gy. Tisza-Örvény. Így egészen másképp áll a dolog. — G. F. Érsekújvár. Tatar füzeteket küldtünk, miután szíves volt megígérni, hogy Szemén szétosztja. — Gy. J. Bőhönye. Ne aggódjék, kapni fogja Cobbet füzetét. — B. M. Nézs. Ha ug. van mint írja, okvetlenül fölmentik. Polyamodjék a belügyminiszterhez. — Paka. Névtelen levelek alapján semmiféle tudósítást se közölhetünk. — Szécsény. Oly nagy mennyiségű számot huznak ki, hogy csak napilapban lehet közölni. Nekünk nincs rá helyünk. — F. Zs. Pápa. Mi semmit nem tudunk róla. — A mi ünnepünk. Gyönge. Talán később. — H. I. Bruck. Állást nem tudunk ajánlani. De ha kívánja, hirdetést tehetünk közre, csak írja meg. — R. J. Bátorkeszi. Meg fogja kapni minden előfizetőnk. — K. K. Eger. Nem kaptuk. Különbén már rég hoztuk volna. H-nak üres a zsebe azért nem honorál. Ahol nincs, ne keress, mondja báró Szekeres. Várhatna 20 forintot. — K. J. Karád. No lássa, a kitartó munkát sikerrel koronázza meg az Isten. Csak előre. Alapszabályt kaphatnak Kálmán Károly plébános urnál. Soóskut. Fejérm. — V. M. Imely. Első fórum az egyházi hatóság, második a kultuszminisztérium. Beadvány alakjában, bélyegmentes. — N. B. Kassa. Megy, megy. — K. V. Esztergom. Lesz küldve. — N. J. Polány. Nem közölhető. — P. J. Pászto. Nem sokára megkapják. — H. L. Nemesány. A király már nincs Pesten. — R. J. Kolozsvár. Nem kaptuk a himnuszt. — Sz. I. Meszlen. Nem szolgálhatunk címével. — Cz. M. Vaszar. Krisztus atyafisága című könyvünk nincs, de küldtünk mást. — V. V. Ottevény. Megkapja a hátralevőket is. — A. J. Ada. Ajánlható. — T. K. Ungvár. A pénz megjött, de a könyvet az ügyészség lefoglalván, nem küldhetjük, míg csak a pör el nem dül.

Budapesti piac.

Hüveiyes vetemények és termények.

Bab nagy fehér 7:50—8:00 kis gömbölyű 7:50—8:00 frt.
törpe 8:50 frt., barna 7 frt., tarka 6 forint.
Borsó 8:50—9:50 frt. hámozott 12:50 frt.
Lencse 8—12 frt.
Köles 8:50—9:50 frt.
Mák 17—18 frt.
Kendermag 8:75—9:25 Mind 100 kilónkint

Vetőmagvak.

Vörös lóhere 26—32 frt.
Lucerna 35—42 frt.
Baltacim 9—9:50 frt.
Bükköny 6—6:50 frt.
Takarmányrépamag. Obendorfi 25 frt., vörös Mamuth 22 frt., olajbogyó-alaku 22 frt., eckendorfi 22 frt. Mind 100 kilónkint.

Baromfi, vad, tojás.

Öreg tyúk páronkint 1:50—3:00 frt.
Csirke . . . 1:20—1:40 frt.
Idei csirke . . . 70—1:20 frt.
Husos lud . . . 4:50—6:00 frt.
Husos kacsa . . . 2:00—2:60 frt.
Hizlalt kacsa . . . 3:50—4 frt.
Kappan . . . 1:80—3:00 frt.

Pulyka . . . 3:00—5:50 frt.
Vad disznó kilogrammonkint 60—60 kr.
Tojás 144 darabot tartalmazó láda 23:00—26:00 frt.

Marhavasár.

Jármos ökör 280—360 frt páronkint.
Fejős tehén tarka 58—100 frt. bonyhádi tehén 100—190 frt darabonkint.

Vágómarha. Magyar ökör 27—30 frt. Szerbiai ökör 18—26 frt. Bivaly 17—20 frt. Tehén 20—26:00 frt. 100 kilogrammonkint.

Szurómarhavasár.

Élő borju 24—38 frt. párja.
Leölt borju 45—50 frt. 100 kilogrammonkint.
Élő bárány 3:50—8:25 frt.
Leölt bárány 2:50—7 frt páronkint.

Juhvásár.

Elsőrendű (kiviteli) birkáért 16—23 frt.
Jóminőségű (anya) birkáért 9—11 frt.
Középmínőségű (anya) birkáért 6—9 frt.
Jóminőségű kiviteli (ürü) birkáért 19—22 kr.
Középmínőségű (ürü) birkáért 19—20 kr. kilogrammonkint eleven súly szerint.

Lóvásár.

Könnyebb kocsiló 110—375 frt.
Nehezebb kocsiló (hintós) 110—225 frt.
Igás kocsiló 100—175 frt.
Fuvarosló 50—195 frt.
Parasztló 35—70 frt.

Takarmányvásár.

Réti széna 2:00—2:80 frt.
Muhar 2:40—2:80 „
Zsupszalma 2:20—2:40 „
Alomszalma 1:30—1:50 „
Kukoricaszár 1:25—1:40 „
Sarju 1:90—2:40 „
Szalmaszecska 2:00—2:20 „

Zöldségüzlet.

Petrezselem 3 frt.
Répa Pozsonyi sárgarépa 3 frt., budapesti sárgarépa 3:00 frt.

Hagyma. Vöröshagyma 2—3 frt., sárga makói hagyma 6—7 frt., foghagyma 5—15 frt.

Burgonya. (Krumpli.) Sárga burgonya 2—2:50 frt., rózsaburgonya 2:00 — — patkóburgonya 4—5 frt. Mind métermásznkint.

Zeller 6—10 frt.
Párhagyma 75 kr.
Céklarépa —80 kr.
Fekete retek 1:50 kr.
Kalaráb 60—80 kr.
Kelkáposzta 3 frt.
Fejes káposzta 6—10 frt.
Vöröskáposzta 4—8 frt.
Csiperke gomba (sampion) 2—3 frt.
Torma 15—20 frt.
Kakukfű 40—60 kr. Mind 100 darabonkint.
Téli spárga 1 kiló 80—1:40 kr.
Karfiol darabja 10—20 kr.
Kelbimbó 1 csomó 50—60 kr.
Metélő hagyma 15 csomó 10 kr.
Zöld petrezselem 15 csomó 10 kr.

Hajtatott idei termények: fejes saláta 100 drb. 3 frt, sóska 1 csomó 10 kr. hónapos retek 4 csomó 10 kr. kék kel 1:50—2 frt, spenót 1 kosárral 1—1:50 frt, uborka 1:50—2 frt.

Lisztüzlet.									
Szám.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
frt	12:10	11:60	11:20	10:20	9:90	9:30	9:00	8:00	5:80
Korpa finom 3:35 goromba 3:40									

Gabnapiac.

Buza	bánsági	új	frttól	ftig
—	tiszavidéki	. . .	77—81	klg. 6.90—7.25
—	pestvidéki	. . .	77—81	. 6.95—7.30
—	fehérm.	. . .	77—81	. 6.90—7.25

—	bácskai	. . .	77—81	. 7.00—7.35
Rozs	elsőrendű	. . .	70—72	. 6.30—6.35
—	másodr.	. . .		. 6.20—6.30
Árpa	takarmány	. . .	60—62	. 4.50—4.70
—	égetni való	. . .	62—64	. 5.10—5.70
Zab		. . .	39—41	. 5.45—5.47
Kukorica		. . .	—	. 4.90—4.05
Köles		. . .	—	. 5.25—5.50

A szerkesztésért felelős: Lopsényi Miklós.

CSODA-CSEPPEK

gyomor-gyengesség, étvágytalanság, gyomor puffadás, székrekedés, gyomorszorítás és fája, gyomorrontás, csömörlet, szédülés, sárgaság, lép és májbetegség aranyér ellen. Ára egy üvegnek 40 kr.

ZSÁLECZ ISTVÁN gyógyszerésznél.

Kőröshegyen. (Somogy megye.)

Főraktár: Budapesten **Török** József gyógyszer-tárban Király-utca 12. — Hálairatok mellékeltenek. A küldés portómentes, ha az összeg és 30 kr. postadíj előre beküldtetik; utánvétellel a küldés drágább.

A világhírű kárpáti ezüst acél kasza, mely minden világkiállításon kitüntetve lett, megrendelhető jótállás mellett

Bergl Simonnál, Somogy-Szill főelárusító.

Hirdetéseket lapunk számára kizárólag a „MAGYAR NÉPLAP” kiadóhivatala fogad el.

CSODA-KENET

csusz és minden hülés rándulás vagy erőltetésből eredt in- és esontfájdalmak, ugy fogfájás ellen kitűnő hatása. Ára egy üvegnek 40 kr.

Kapható a feltalálónál

gyógyszerésznél.

Tessék figyelni.

a Szent-Antal kasza.

mely méltán megérdemli

a nép kaszája címet

mint a hogy sok vidéken nevezik.

Ezen kasza elismerésének egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lágy, és csodálatra méltó könnyűségének köszönheti

Különösen azért felel meg a közönség kívánságának, mert a „Szent-Antal” kaszának erős nyaka, igen vékony pengéje van és egy rendes kaszát ember kezéhez van igazítva; nem kell kovácskézre adni a nyakat hajtítani, mert ezáltal a kasza hátulj rendesen lágyul.

Sok gazda a hibás kalpálás által a legjobb kaszát is elronja, ez a „Szt.-Antal” kaszánál nem jöhet elő, mert az már ki van kalapálva és kipróbálva lesz a gazdaközönségnek átadva

A „Szt.-Antal” kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át lehet dolgozni és egyetlen kaszákó fenéssel 120—150 lépésnyire lehet akár a legkeményebb és legsűrűbb hegyi fűben is kaszálni

Minden darabért két évig jótállást vállalok és a meg nem fel-let kies rétem.

Árak: 70 80 90 100 cm.
1.05 1.10 1.20 1.30

5 darab rendelésnél a posta költséget a kaszák ár fizeti. 10 drb rendelésnél egy darab ingyen. Megrendelhető: **SCHR JÓZSEF** urnál Somogy-Szill.

A „Szent Gellért” könyvnyomda

elvállal mindennemű megrendelést, egyházi, községi és magán jellegű **nyomatványokat**, és szállítja azokat a legrövidebb idő alatt, s legjutányosabb árakon; erős, jó papírt ad s tetszetős, csinos kiállításra nagy súlyt fektet.

Tisztelettel kérjük a főt. Plebános urakat, a községi előjárókat, a különféle egyletek tagjait s minden katolikust, hogy nyomdai megrendeléseiket ezentúl ne zsidó vagy szintelen nyomdában eszközöljék, hanem keressék meg a „Szt-Gellért” katolikus könyvnyomdát, mely mindenkor rendelkezésükre áll s így támogassák a kath. ügyet. Fogjunk össze valamennyien, akkor boldogulunk.

Könyvnyomdánk mint a katolikus érdekek megrendíthetetlen támogatója, büszkeségét helyezi abba, ha az igényeket minden tekintetben kielégítheti s a megrendelőktől csak dicsérete arathat.

Budapest, 1896. Práter-utca 44.

Tisztelettel

a „Szent-Gellért” könyvnyomda.

Apró hirdetések egyszeri közlése szavanként 2 krral fizetendő. Vastagon szedett betűk kétszeresen számíttatnak. Címmel feladottak után 30 kr. bélyeg is fizetendő.

Cím alatt a hirdető neve, város vagy utca megnevezése s a postarostante szó értendő.

HIRDETÉSEK

felvételnek lapunk kiadóhivatalában
Budapest, Práter-utca 44.

Allandó hirdetések petit soronként 6 kr. s nonparellsor 10 krral számíttatnak. A közlési díj készpénz vagy levélbélyegeken előzetesen melléklendő.

Levélbeli felvilágosítás csak a hirdetés és válaszbélyeg beküldése mellett adatik.

Lourdesi víz

a csodaforrásból, eredeti literes palackokban kapható — egyedül —

Stampfl Gusztávnál,
Budapest, VIII., Gólya-utca 28. sz.
Ára bérmentve, csomagolással 2 frt 10 kr.

HALÁCSY S.

ajánlja a kiállításra feljövő t. közönségnek fényképészeti műtermét, hol fényképek, krétarajzok, olaj és aquarell képek, valamint különösen

esoportok

a legszebben és legjutányosabban észítettnek
Kerepesi-út 30. sz. I. emelet.

Törlesztéses
jelzálog-kölesönöket
birtokokra, házakra, telkekre, gyárakra,
rövidebb vagy hosszabb időre, az intezet által felmondhatatlanul, lege önyösebb feltételek mellett, ugy-

tőzsdei megbízások
(e-elleg készpénz-fedezet nélkül is)

továbbá **ingatlanok vételét, eladását, cserélését, bérbeadását, valamint személyi hitelek** is ajánl:

„AGRARIA”

kiadóhivatala

magyar gazdasági és bankforgalmi intézet

(A Hollandi hitelbank vezérképviselősege)

BUDAPEST, Kerepesi-út 73. sz.

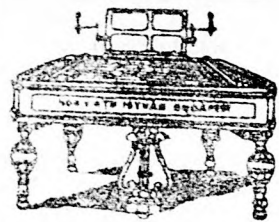
TRESZKONY MIHÁLY,
Nagy-Bittse (Trencsénm.) mezőgazd. gépgyáros ajánlja:
járgányokat, szecskavágógépeket, cséplőgépeket, rostákat, konkolyválasztókat, sorvetőgépeket, daráló malmokat, répa és burgonya vágógépeket, káposztagyűlő gépeket, kukoricamorzsoló gépeket, különféle ekéket és boronákat, amer. gereblyéket, csertőró gépeket, malata zúzók, amer. ruhamangorlókat, körfűrészeket és tizedes mérlegeket.

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Eladó vizimalom.

14 sukkos, felül csapókerek, két pár kő és hengerrel, fehér és paraszt őrlésre jól berendezve egészen új épületek, malomház és istálló, szép házikerttel. Ára 5200 frt. Venni szándékozók leveleiket Györkös Pál molnár-mesterhez Korenicane up. Nagy-Basztáji Pozsega-megyé címézzék.

Czimbalom,

hegedű, fuvola, csitera, intona, ariston, harmonika és mindenemű mechanikai zeneművek, zongora, stb. hangszerek és azok kellekeiről árjegyzéket küldök. — Kiadásomban megjelentek: Czimbalom-iskola, irta: Kullifay I. főhercegi zenetanárnő. Tartalmaz 94 dalt és számos Etűdöt, ára 3 frt 50 kr. Czimbalmozók folyóirata szerkeszti Késmárky Árpád. Előfizetés egy évre 4 frt 80 kr. Megjelenik 14 naphal egyszer, 4-6 darabban. — Magyar tilinkó-iskola. Ára 1 frt. — Mindennemű hangszerek javíttatnak.

HORVÁTH ISTVÁN,

5 cs. és kir. fensége
József főherceg udvari szállítója,
Budapest, Erzsébet-körút 2.
és Kerepesi-út 46. szám.

Makulatur papiros

métermázsanként 6 frt
50 kr-ért kapható lapunk
kiadóhivatalában.

Lathreiner féle
KNEIPP-MALATA-KÁVÉ
mint
Vegyülek a babkávéhoz
az
egyedül egészséges
kávéital.

A gazdaközönség legkedveltebb kaszája!

Villám

„Villám kasza”
szállítása
április hó 15-én kezdődik

1 drb	85	90	95	100 cm	hosszu
ára	1-10	1-15	1-20	1-30	

1 pár kasza-üllő és kalapács 1 frt 10 kr.

Egyedül csak a „Villám-kaszám” felelnek meg a gazdaközönség teljes kívánságának, különösen az által, hogy a „Villám-kasza” erős nyakkal, vékony, igen könnyű pengével vannak készítve és egy rendes kaszás ember kezéhez igazítva, nehogy még kovács-kézhez kelljen adni, a nyakát hajtani, mi által a kasza hátulja rendszeren kilágyul. A „Villám-kaszák” kikalapáltan, a mi által már ki vannak próbálva, 10 darabonként postán bérmentve utánvét mellett szállítom, az esetleg meg nem felelők saját költségemen visszaküldhetők, kicserélés végett.

Tisztelettel:
VIOSZ ELEMÉR,
gazd. gépek gyári raktára és a „Villám-kasza” egyedüli szállítója. Devecser (Veszprém m.)

Eddig 40.000 drb forgalomban.

20 drb után 1 drb ingyen küldetik.